

Писмо у Црној Гори оно које су 1916. наметали окупатори

Објављено: 29.01.2017.год.

Нема ништа случајно да се догађа на овој земљи, све што се догађа има вјечни смисао, тако и ова седамнаеста Светосавска академија. Без Светог Саве, Морачке лавре, ми би били као глава без очију, као очи без зенице, казао је митрополит Амфилохије у Колашину на Светосавској академији, додајући да Колашин данас личи на Чикаго јер је читав исписан латиничним писмом, умјесто да има ћирилице. Митрополит је позвао на помирење међу браћом, четницима и партизанима, миловцима и момировцима како би се вратили духу помирења братске слоге и заједништва.

Како је истако митрополит, преко тог писма, Ћириловог, морално, умно и духовно сазревали смо кроз вјекове.

„То зријење наше записивали и посвједочили да спадамо међу зреле земаљске народе. Посебно вечерас подвлачим то питање ћирилице, јер долазим са професором Марковићем у Колашин од прилике као кад долазите негдје у Њемачку, чак много више од тога, у Италију, а највише као да смо у Чикагу – е тако сад улазим у Колашин као у Чикаго. Сви натписи и не само натписи него и имена, није у питању само Шератон и други називи који су потпуно инфо, неких служби, како се то већ назива, онда кажем да је то тужно да се у овој филџан авнојској Црној Гори понашамо као народ који тек сад започиње своју историју или је ово наше вријеме обољело како ја кажем од мувлџег памћења,“ истакао је митрополит.

Како је казао мува памти мјесец, два или три, толико јој је памћење, а наше, каже он, не би смјело да буде као мувлџе памћење, јер да није тако ми сад не би стварали нови идентитет.

„Рече ми један од најугледнијих људи у нашој држави, да смо ми сад створили од проглашења независности границе наше независности па ће мо сад да откривамо и стварамо идентитет Црне Горе – бојим се да у једном таквом духу на основама мувљег памћења ствара се неки нови идентитет Црне Горе и то се одражава на све области нашег свакидашњег живота,“ казао је он додајући да је у свему томе најтужније и најопасније као и најопасније у нашој мало, како је казао Црној Гори, то да је све сада утемељено на у историји незапамћеним диобама.

Митрополит је навео да су и раније постојале диобе у Црној Гори, као народ били смо склони и братственичким диобама и свађама, као и пламенским осветама али ово што се данас дешава, каже он, отишло је много дубље од свега тога, а гради се и темељи на томе. Подсјетио је он да се народ дијелио и на бјелаше и зеленаше, четнике и партизане.

„Сад смо ми овдје двије нације, нијесу двије него три, нијесмо три него четири у Црној Гори, сад ми овдје говоримо са четири језика, сада је писмо које су окупатори наметали 1916. год, и сјећате се 14 учитеља у Даниловграду који су одбили наредбу аустроуграске окупаторске власти да се одрекну ћирилице и српског језика и да пише латиницу. То се опет догодило 1941. године окупатори су тражили и успјели да се Глас Црногорца та најстарија црногорска штампа на латинском језику, то су били окупатори – али, који су то просветитељи који у временима почетком 21 вијека то окупаторско писмо проглашавају за једино званично писмо Црној Гори,“ упитао је митрополит Амфилохије те позвао учитеље гимназија, професоре уз једну молбу: „кумим вас Богом немојте своју дјецу отуђивати од оног изворног памћења народа које се манифестује управо преко писма – ћирилице“.

Митрополит се осврнуо и на нова свједочанства у школама која су на латиничном писму казавши да види да се чак латиница користи и на гробљима, у Подгорици на Цетињу казавши да се не би изненадио да то види и у Колашину.

Он је упозорио да чим латиница дође до гроба онда, каже он, знај да је то готова пропаст.

„Побједа, она која је одавно изгубила памет, али сад се испуњава на начин на који је и раније културно и духовно функционисала,“ казао је он.

„Дакле диобе, диобе и диобе. Два језика, два писма, двије академије, а ево сад покушавају и двије цркве да стварују, ова Влада садашња, она плаћа и издржава ту такозвану црногоску православну цркву, која је по много чему, а ја се данас тиме бавим по много чему копија Хрватске православне цркве, из 1942 године. Прво су Хрвати, усташе, фашисти, прво су на принципу „једну трећину срба побити, једну трећину покатоличити, једну трећину прогнати“; 1942. године створили су Хрватску православну цркву. Отприлике такав процес се догодио у усташкој Хрватској а одвија се најжалост и овој Црној Гори почевши од 1941. године,“ истиче митрополит

подсјећајући да је прво убијен митрополит Јоаникије, затим 115 свештеника, оних најбољих, каже он, и оних из Колашина, па онда је послије тога суђено свештеницима који су остали.

Он је подсјетио и на демонстрације после рата у Црној Гори које су биле су против митрополита његовог предходника Данила Дајковића само зато што је бранио да се не руши црква Светог Петра Цетињског прва подигнута у његову част на Ловћену.

„Кад сам дошао за митрополита, гдје је некад било 300 свештеника а ја сам нашао свега 15, и кад су покренули причу неке своје Црногорске цркве, онда су питали Ђурановића или Орландића: „што ви то нијесте раније покренули?“, они су одговорили да су мислили како овдје цркве више неће бити, и да је она уништена.

Није лако с Богом ратовати, и све ове диобе које су се догодиле и које носимо у својим костима, све су оне утемељене нажалост у нашим ратним и послијератним дешавањима и на томе се сад гради будућност.

Било би добро и прво и основно овдје у Колашину у духу Св. Саве великог помиритеља, прво да се помиримо као браћа, четници и партизани, миловци и момиривци, да се мало браћа загрле, људи смо, какви смо – такви смо, да опростимо једни другима и да се вратимо том духу помирења братске слоге и заједништва,“ поручио је митрополит.

Свечану светосавски академију у Колашину отворио је предсједник Скупштине општине Колашина **Александар Саша Дожић**. Он је казао да је Свети Сава утемељивач Српске цркве и Српске државе, и да је својим животним дјелом определио пут, како световној тако и духовној историји Српског народа.

„Свети Сава нас је на најбољи начин представио у свјетлу и сродио са свима. Гдје се он прославља – тамо су туђинци постојали сродници, непријатељи пријатељи, разбраћа браћа. У искуству вијере, духа и културе прошлости може се осмислити садашњост и упутити на будућност, а наша обавеза је да се угледамо на Светог Саву јер се он у првом реду угледао на Христа,“ поручио је Дожић.